

(א) [לקמן פט:]; (ב) ט, טז; (ג) ימות; (ד) לקמן פח: (ה) יצאש' דמיחלף; (ו) [פט:]; (ז) [רישא' דמיחלף; (ח) ויצאש' עדימ' פ"ג מ"ו אלך ק' דלמך ר' דוסף וכו' עשה לה ליחא סט ולכך שפיר גרסי' דנתיא]; (ט) כחצות ליל: [עדימ' פ"ג מ"ו]; (י) כחצות ליל: (י"א) ג"ו; (י"ב) ג"ו; (י"ג) ע"ז; (י"ד) קדושין פ"ג; (י"ה) [לקמן פ"ח]; (י"ו) [נדבירי כו']; (י"ז) [ע"ז ערקסמונ];

רעיון רש"י

^{[פירויון [פריביריין]. מגיד, מורגל.]}

מוסף תוספות

א. דרבי יהודה נמי אמר דשבריה שנשביח הרי היא בקדושתה. רמינן קרקע].
ג. דר' יהודה סתמא מאי ניהו ר' יהודה בר אלעאי. מדינאי שביי, ופשי' נרביט קרקע].
ג. מדרבנן, ר"י נכרת לה ע"כ. T. משמע אבל הוא עצמו אסור. מוס' פסקים טז.
ה. ורובל אכילת בהמה לא גזרו עליה משום אכילת אב. רש"י פסקים טז. א. אב.
ה. היתחיל לכו"כ אסור ומשמע שבחצר אסור. איצ"פ שלא נכנס לבית. מוס' פ"ח פ"ח. ד"ה ע"ז.
I. מדרבנן ונכנס לחצר. מוס' כ"ט ע"ז. ועין עוד בפירוט ר"ש פ"ג דמשעיות המשך ה' ע"ג כ"ה ע"ז. וע"ז על המשך דכריה שצנף].

פסקי רי"ד

לאחרו ואם נשאת וזו לאחר זמן תנן לא כל הימנו מן הראשון לאבר זכותו של בני בשלמא לרב אדר בר אובה היינו דקתני שני אבות למימורא מאי שני זכות הראיה לשני משעיות מלפני הדירב בתוספת מגורשת זכתה להנשא לשני ומקדמפשי אמוראי למילתא דרבי אלעזר ש"ה דהלכתא כותיה ומסתמא [הילכתא] כותיה דרב אדר בר אובה דריקא מתניתין כותיה ופירוקא דשמאל שניויה היא ואשינויא לא סמיכינן:
מתני' כתב לגרש את אשתו ונמלך בש"א פסלה מן הכהונה ובה"א איצ"פ שנתנו לה על תנאי ולא נעשה התנאי לא פסלה מן הכהונה:
שלה ליה רב יוסף בריה דרב מנשא דשמואל ילמדנו רבינו יצא עליו קול איש פלוני כהן כתב גט אשתו והרי היא וישבת תחתיו ומשמשתו מהו שלח ליה

הזורק פרק שמיני גיטין

זכום הראויה. משיאחיה מלפני העדים בחזקת מגורשת זכתה לינשא לשני: **אינש פלוני כהן**. מעשה זא לפניו שכתב כהן לגרש את אשתו ולא

קול בעיר על כך שכתב לה גט: **מהו**. מי מפקינן לה מינייה משום קלא שלא יאמרו גירשה והחזירה ונמלף כהן מחזיר גרושתו: **טלא**.

מפני הקול אבל הדבר כריך צדיקה

קודם שנויאחיה ממנו: **דאי מצטלינן**

קלא. אם נוכל לשחק בני העיר ולהויאחיה

מן הקול הזה לא תלא מצעלה:

וצנהרדעא לא מצטלי קלא. לא היו

נוהגין דייני העיר לשחקם מפני המשך

שלא יוצילו קול שמחזיקים ידי עוברי

עזירה דהכי אמרינן בהמגרשי' כסורא

מצטלי קלא צנהרדעא לא מצטלי קלא:

דאי קרו לנתינה כתיבה. אם רגילין בעיר

לקרות לנתינה כתיבה הוי קול שהרי

אומרי' שכתב לה והאי כתב נתן הוא דהא

קרו לנתינה כתיבה. ואי לא קרו לנתינה

כתיבה אין זה קול ולא יחשדוהו בצמחיה

גרושתו שהרי לא ילא קול שנתן אלא שכתב

ופרכינן נהי נמי דקרו לנתינה כתיבה

אמחי מפקינן לה צהכי וכי לנתינה גופה

מי לא קרו לה כתיבה ומלף לימנף לן דהאי

כתב דקא אמרי נתן הוא דלמא כתיבה

צעלמא הוא: ומשנינן אי **מיגילא**

מינשא. שרגילין צהכי העיר לקרות

לנתינה כתיבה אע"ג דלכתיבה לחודא

נמי קרו כתיבה מחמרינן למיחש לקלא

ואמרינן כתב ונתן קאמרי ותלא מפני

חשד הקול: כל קלא דכטר נשואין כו'.

אע"פ ששנייה צהמגרשי' דחיישינן לקלא

דמתן ילא שמה צעיר מקודשת לפלוני

מקודשת ואסורה לינשא לאחר עד שיתן

לה אותו פלוני גט הי"מ כשאלא הקול

קודם שננשא לאחר אבל ילא לאחר

נשואין לא חיישי' ליה חו נשואה ועומדת

לכהן זה הרי ימיס ושניס ומפני שילא

עליה קול גירושין נויאחיה מתמתיו הא

קלא דכטר נשואין הוא: **מאי טלא נמי**

טלא משני. אם מת כהן זה ונשאה כהן

אחר תלא שהרי ילא עליה קול גרושה

זה כמה שני. ופרכינן והאי תמה מויאל

לעז על צויו של ראשון לומר תולליס הס

הצדיס והויאחיה מן השני שצדקו אחר

הצדיס וממלאו אמת: אפי למימר

סמוך למינש גרשה. הראשון לפיכך

חכמים מויאחיס אותה מן השני ולא

אחי לאחוזקי קלא קמא צהכי הויאיל

ומראשון לא אפקוה ואין לעז: **כ"ש**.

שהיו מחמיריס צקדוש'ת וחסין שאוקרין

אותה לכהונה מפני כתיבת הגט: **שמיעך**

לה. ששחק עמה לא חיישינן שמה זא

עליה: **דרך טרקסמון**. דרך הכנושה

ממוך ליכנס לפניס. ודומה לי שהוא

לשון יוני כמו טרקסין (יומא דף נא:):

כדי לחייבו צמעשר. דקיימא לן אין הטבל ממחייב צמעשר עד

שיראה פני הבית. ודעייל ליה דרך שער לאפקוי דרך חצרות ודרך

גרות דלא וליף מואכלו בשעריך' צב"מ צהשוכר (פ"ח): **מתני' לריבה**

גט שני. מפ' צמנ': **לבו גם נה**. פרייוו"ך צלע"ו: **גמ' צשראה**

שנצעלה. כ"ש סברי אדם עושה צעילתו צעילת זנות וכל כמה דלא

אמר הריני צועל לשם קדושין לא אמרינן לשם קדושין צעל:

מה

זכות הראויה לשני: **מתני'** כתב לגרש את

אשתו ונמלך ב"ש אומרים פסלה מן הכהונה

וב"ה אומרים א"ע"פ שנחנו לה על תנאי ולא

נעשה התנאי לא פסלה מן הכהונה: **גמ' שלח**

ליה רב יוסף בריה דרב מנשה מדוייל לשמואל

ילמדנו רבינו יצא עליו קול איש פלוני כהן

כתב גט לאשתו וישבת תחתיו ומשמשתו

מהו שלח ליה תצא והדבר צריך בדיקה מאי

היא אולימא דאי מבטלינן קלא או לא

מבטלינן ^ה והא נהרדעא אתריה דשמואל

היא ^ו וצנהרדעא לא מבטלי קלא אלא דאי

קרו לנתינה כתיבה וכי קרו לנתינה כתיבה

לכתיבה גופה מי לא קרו לה כתיבה ^ז אין

דאי מויגליא מילתא דקרו לנתינה כתיבה

דלמא נתן קאמרי תצא ^ח והא"ר אשי יכל קלא

דבטר נישואין לא חיישינן ליה מאי תצא נמי

תצא ימשני א"כ אתה מוציא לעז על בניו של

ראשון כיון דמשני הוא דמפקינן לה ומראשון לא

מפקינן לה אתר למימר סמוך למיתה גרשה

אמר רבב"ח א"ר יוחנן משום רבי יהודה בר

אילעי בא וראה שלא כדורות הראשונים

דורות האחרונים דורות הראשוני' ב"ש דורות

האחרונים רבי דוסא ^ט דתניא ^י ושבוייה אוכלת

בתרומה דברי ר' דוסא א"ר דוסא וכי מה עשה

לה ערבי זה מפני שמיעך לה בין דדיה פסלה

מן הכהונה ^{יא} ואמר רבב"ח א"ר יוחנן משום ר'

יהודה בר אילעי בא וראה שלא כדורות

הראשונים דורות האחרונים דורות הראשונים

מכניסין פירותיהן דרך טרקסמון כדי לחייבן

במעשר דורות האחרונים מכניסין פירותיהן

דרך גנות ודרך קרפיפות יבדי לפומין מן המעשר

^{יב} דאמר רבי ינאי אין הטבל מתחייב במעשר

עד שיראה פני הבית שנאמר ^{יג} בערתי

הקדש מן הבית ורבי יוחנן אמר יאפילו חצר

קובעת שנאמר ^{יד} ואכלו בשעריך ושבעו:

מתני' ^{טו} המגרש את אשתו ולנה עמו

בפונדקי ב"ש אומרים אינה צריכה הימנו גט

שני ובה"א יצריכה הימנו גט שני אימתי

בזמן שנתגרשה מן הנשואין ומודים בנתגרשה

מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גט שני מפני

שאין לבו גם בה: **גמ'** ^{טז} אמר רבה בר בר

חנה א"ר יוחנן מחלוקת בשראוה שנבעלה

דב"ש

אין לתרץ דהא דחצר קובעת היינו דבעינן שיצא דרך חצר לצית אבל חצר

לצד אינה קובעת אפי' מדרצנן דההוא דהיה אוכל צאשכול שממע דחצר

קובעת בלא בית ^{יז} וכן צממה משני' ועוד הקשה ה"ר אלחנן דההוא צכוף פ'

יולא דופן (גדה דף מז:): **מסיים צה הדי ר'** יהודה אומר שתי חצרות זו לפני'

מזו הפנימי' חייבת והחיצונה פטורה ואי כריך להביא לצית פשיטא דלעולם

לא יתחייב עד שיכניס דרך פנימי' כי דרך חיצונה לצדה לא יוכל לצא:

צפונדקי, דמלכי לה צ"ה גט שני, בשראוה שנבעלה. אבל לא לרואה לא חיישין (לעיל ע"ג).

פא.

ואם תאמר לרז דלא צר האצה

דמוקי לה צשיקט מה שפירש צקונטרס משום חששא דקניוויל

מה קניויל שיך דכין דנישאת לשני לא מצי להחזירה דתלא מה וזמה

וי"ל דפעמיס דאין הצעל סס על לבו שאסור להחזירה ועושה קניויל:

ובנהרדעא אא מבטלי קלא.

אפילו ע"י עדים

והא דלמרינן בחזקת הצתים (כ"ב דף

ל"ג) וצ"פ שני דכחצות (דף כו: וסס)

גצי מעלין לכהונה על פי עד אחד

דמצטלינן קלא התם משום דנפסל

מתרומה לעולם אבל משום דנאסרה

לצעלה משום גרושה אין לצטלו אי"נ

שאני התם דלמרומה דרצנן אין לחוש

אי מצטלי קלא: **דרירות אחרונים**

ר' דוסא. אע"ג דצאלו נערות (כחצות

דף לו:): קאמר ר' יוחנן רצי יהודה ור'

דוסא אמרו דבר אחד ^א והכא קאמר ר"י

גופיה ^ב צא וראה שלא כדורות כו' גם

על עצמנו היה קורא תגר אי נמי לאו

דצר אחד ממש קאמר שלא היה מיקלן

כמו ר' דוסא וצממה מקומות אמרינן

אמרו דצר אחד אע"פ שאין שוין:

וכי מה עשה אה ערבי זה. לרצומא

נקט דלפילו ערבייס שטופיין

צוימה כדלמרינן צפ"צ דקדושין (דף

מט:): ^י קצין זנות ירדו לעולם ט' נטלו

ערבייס וזמת לכל העולם אפי"ה ליכא

למיחש: **טרקסמון**. לשון שער

כמו טרוקו גלי (בכרות דף כח).

ועירווי"ך פ' טרקסמון מין ירק דצמשינו'

חשיב ירק ששמו טרקסמון רואה לומר

דרך שמכניסין ירק שפטור ממעשר

ואין נראה דא"כ הל"ז ירק סתם פטור

ז"ע צמשינות אס ירק טרקסמון פטור

אפילו מדרצנן: **דרך גנות בדי**

אפומין מן המעשר. היינו דווקא

אכילת עראי אבל אכילת קצע אסורה ^ג

כדלמר רצי אושעיא (פסקים דף טז).

מעריס אדם על תצואתו ומכניסה

צמוך שלה כדי ששאר צהצמתו אוכלת

ופטורה מן המעשר ואכילת צממה

אכילת עראי ^ד הוא כדתנן פ"א

מ"ו מאכילין לצממה ולחיה ולעוף עד

שיתמרר צכרי: **ורבוי יוחנן אמר**

אפילו חצר קובעת. וא"ת ור' ינאי היכי

פליגי עליה והא כמה תנאי אית להו

דחצר קובעת כההוא דמייתי צפ' יולא

דופן (גדה מז:): אי זו היא חצר שקובעת

למעשר רצי ישמעאל אומר שהכלים

נשמריס לתוכה כו' וכן (צ"ה לה). היא

אוכל צאשכול ונכנס מגינה לחצר ר"א

אומר יגמור ור' יהושע אומר לא

יגמור ^ו וי"ל דרצי ינאי מוקי להו מדרצנן

אבל מהי"ט כריך שיראה פני הבית אבל

צית

עין משפט נר מצוה

מח א מ"י פ"ח מהל' גירושין הלכה א סמג ע"ז כ טור ש"ע אה"ע סימן ט"ט סעיף א וסימן ו סעיף א:
מח ב טו"ש"ע אה"ע ס' ו סעיף ד:

ג א מ"י פ"ח טס הלכה כ [ופי"ז מהל' אסורי צ"ה ה"ט] סמג טס טו"ש"ע אה"ע סימן מו סעיף ח וסימן ו סעיף ג:
גא ד מ"י פ"ח מהל' אסורי צ"ה הלכה יט טו"ש"ע אה"ע סימן ו סעיף ג:

ה [מ"י פ"ג מהל' מעשר ה"ד ופ"ד טס ה"א שו"ע י"ד ס' של סעיף פג]:
גב ו מ"י פ"ג מהל' מעשר הלכה ג ופ"ד הלכה ו סמג ע"ז ק"ה טו"ש"ע י"ד סימן של סעיף פג:

גג ז מ"י פ"י מהלכות גירושין הלכה יח סמג ע"ז כ טור ש"ע אה"ע סימן קמט סעי"א:

תורה אור השלם

1. ואמרת לפני ה' אלהיך בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי לגר ליתום ואלמנה המעשר ונתתיו ללוי ואלמנה ממוצותיך ולא שקחתיו:

דברים כו יג
2. כי תחלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר ונתתיו ללוי לגר ליתום ואלמנה ומצותיך יושבעו כדברים כו יב

מוסף רש"י

כל קלא דבטר נישואין. כל קול טלא על השאה משעשאת ולא ילא עליה קול קודם נשואין, לא חיישינן ליה. כגון אס ישאת לכהן ויאל עליה קול שהיפה זונה או גרושה לא חיישינן מפנין לא חיישינן אלא צעדות צרוה חו נשואה ועומדת היא (לקמן פ"ח ועיני' יבמות צ"ב):
או: יעבת היום ואח"כ ילא קול שהיום היא נמקדשה לאחר קודם נישואין, לא חיישין קול לאחריה על צבולה ולא להצריכה גט מצעל הקול, שאם אשה מצריכה גט ממלאת אסורה על זה דמוחקת לקלא ומללא זה צועל אשמת איש קיימא לן כשם שאסורה לצעל כן אסורה לצועל (לקמן פ"ח).

שבריה. נת כהן, אובלת בתרומה. ולא מחוקק לה בחזקת צבולה לפסול לה הממללה צבולתו (כתובות י"ז).
מפני שמיעך לה. ללומר אין טענין כהן הפקר לאונסן צבעלה אלא לשחק עמה. רבנן פליגי אדריבי דוסא ולאמרו יס שנויה אוכלת וש שאינה

אוכלת, כ"ל האשה שאמרה שצביי וטהורה אפי אוכלת ואם יש עדים שנשבעת ויהא אומרת טהורה אפי אינה אוכלת צמנ' עדיית (שם).
דרך טרקסמון. דרך שפני המצר והצת (בבכות לה). אין הטבל. אפילו מירחו צכרי צעדה (כ"ב פ"ח):
מתחייב במעשר. מן המורה, אבל אכילת קצע אסור לאכול מדרצנן (בבכות לה).
עד שיראה פני הבית. מתח כניסה ויולאה (שם) שיכנס דרך הפתח שהוא פני הבית ולא דרך גנות וקפיפות (כ"ב פ"ח).
שנאמר ואכלו בשעריך. ונתת ללוי וגו' משעה שנכנס לשעריך (שם).
ולנה עמו בפונדקי. אפילו לאחר זמן (דקדושין ט"ח).
מחלוקת. כ"ש וצ"ה צמנא' את אשתו ולנה עמו צפונדקי, דמלכי לה צ"ה גט שני, בשראוה שנבעלה. אבל לא לרואה לא חיישין (לעיל ע"ג).

אחרי לאחוזקי קלא קמא הויאל ולא אפיקנה מראשון:
מתני' המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי בש"א אינה צריכה ממנו גט שני ובה"א אימתי בומן שנתגרשה מן הנשואין

עין משפט גד מצוה

גד א מיי פיי מהלכות גירושין הלכה ח סג עשין ז טו"ט"ע א"ש מימן קמט סעיף א' גה ב מיי שם הלכה יח טור ש"ע שם סעיף ז':

מוסף רש"י

אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות. ובעל לשם קדושין (מחובות ע"ג.) הן הן עדי יחוד והוא הן עדי ביאה. משלחה עמיהה עמו אין לר"ך להעיר על הנידה. דיין דלצו גג זה מחוקקן אמתו צחוקת שכל עליה לשם קדושין (קדושין סח.) הלכה כסתם משנה. רבי הוא קטר המענה וישראל דברי תס ישרו צעיון שאלם סתם ולא הכיר שם אמתו עליהן כדי שלא יאו שניה נפי יחד ונלאין סלאו עשן מפי המוסרס ועשו ממוקן (ביצה ב.) אמוראי גינהו ואליאב דרי יוחנן. מל אמר קסתם משנה אמר ר' יוחנן ומי אמר ר' (מנחות נב) דלם מיל ר' יוחנן למימר הלכה כסתם משנה. אלם היכה דקפירל ליה אמר הדיח הלכה כמעשה זו, ואמוראי חסרינל אמר משמיה דר' יוחנן הלכה כסתם משנה, ויכיל דליכא מרי סתמי דסתמי אהדיק, אי איכא שטריא לאלומי מלל מנתניה, כי היא דקסדינן דאחד דעי ממונות (ל' ז) חול ר' יוחנן בתריה, ולי ללל מפקק ליה ולל קבע כחי הלכתא כד מעיניה (חולין מ.) בגט קרח. בנט מקושר קמיי דלאמר צצ"ז (קס) גט פשוט עדי ממוקן, גט מקושר עדי ממוקן, כשהיה פופלו חותם העד על הכפל וחחר ופופלו וחותם על שני כן שענה, ולס היו קשריו מרובים מעדין היינו גט קרח ופסול (בימות בצא.) גזירה משום כולכם. דמנן (לעיל טו.) אמר לשעה כולכם תכחו גט לאסמל, אחד כותב וכולס חותמין, ולי לל חו חתמי כולסו חיו פסול דנקפידל מלל, דלל שויה גיטל אלל כחי (לעיל י').

הדרן עלך הזורק

פסקי ר"ד

כל שקשריו מרובים מעדין. אוקימנא למתני בשלא ראוה שנבעלה ובמאי פליגי בנזן דאיכא עדי יחוד וליכא עדי ביאה (מ"ב ס"ב ס"ג) אמר ר' יוחנן הן הן עדי ביאה ואין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ולשם קדושין בעל הלכה צריכה ממנו גט שני וביש סברי לא אמרי' הן הן עדי יחוד הן הן עדי ביאה ומוריס בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה

פא:

בִּית שְׁמַאי סַבְרֵי אַדַּם בּוּעֵל בְּעֵילַת זְנוּת. ואלעג' דלצימות פ' צ"ש (דף קו.) אמרי צ"ש דאין ממאנין אלל ארוקות ולא נשואות ומפרש רב יוסף ורבה טעמא דצ"ש משום דאין אדם בועל בעילתו בעילת זנות ולהכי נשואות אין יכולות למאן דלאו אדעתא דהכי נסכה איכא למימר דהתם כיון שראינו שקדשה א' והיא אינו רואה לבעול בעילתו בעילת זנות אבל הכא ב' שלא ראינו הקדושין סברי דבעול בעילת זנות וצ"ה סברי דלעולם אין אדם בועל בעילת זנות ואלעג' דלית להו התם אפילו נשואות ממאנות היינו משום דכיון שע"י קדושין (א) ונשואין צא עליה לא חשיב ליה בעילת זנות (ב) כדלמרי' התם: **בגמ' קרח תצא מזה ומהו.** הא דללא מני לה צהדי הנהו דלעיל (ע"ג) אומר ה"ר יוסף דליידי דמנא לעיל (פ.) כתב סופר גט כו' מנא כתב לגרש את אשתו והדר מנא הנגרש את אשתו ולנה עמו צפונדקי דהוי נמי פלוגמא דצ"ש וצ"ה כמו כתב לגרש כו' והדר מנא גט קרח: **ובל' הדרכים האלו בה.** לקמן צ"פ בתרא (דף ק"ו.) מוקי לה כר"מ (א) כלל דרנצן מלל והולד כשר:

עדי יחוד והן הן עדי ביאה וב"ה סברי דאמרינן הן הן עדי יחוד והן הן עדי ביאה ומוריס בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גט שני דכיון דאין לכו גם בה לא אמרינן הן הן עדי ביאה ומי אמר ר' יוחנן הכי והאמר רבי יוחנן (ד) הלכה כסתם משנה ואוקימנא למתניתין בשלא ראוה שנבעלה (ה) אמוראי גינהו ואליאב דרבי יוחנן: **מתני' "כנסה בגמ' קרח תצא מזה ומהו וכל הדרכים האלו בה גט קרח הכל משלימין עליו דברי בן גנם ר"ע אומר אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר ואיזהו גט קרח כל שקשריו מרובין מעדין: **גמ'** "מ"ט דגמ' קרח "גזירה משום כולכם: גט קרח הכל משלימין עליו: ור"ע עבד מאי טעמא לא דאתו למימר כשר לעדות קרוב נמי אתו למימר כשר לעדות אלא עבד היינו טעמא דדלמא אתו לאסוקיה ליוחסין גזלן דבר יוחסין הוא ליחבשר אלמא תנן ר"ע אומר אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר קרוב אין גזלן לא אלא עבד היינו טעמא דאתו למימר שחרורי שחרריה גזלן נמי אתו למימר תשובה עבד קרוב מאי איכא למימר קרוב כולי עלמא ידעי דקרוב הוא: א"ר זירא אמר רבה בר שאילתא א"ר המנונא סבא א"ר אדא בר אהבה גמ קרח קשריו שבעה ועדין ששה ששה ועדין חמשה חמשה ועדין ארבעה ארבעה ועדין שלשה עד כאן מחלוקת בן גנם ור"ע אבל קשריו שלשה ועדין שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב א"ל רבי זירא לרבה בר שאילתא מכדי כל שלשה במקושר לדידי קשיא לי ושאילתייה לרב המנונא ורב המנונא לרב אדא בר אהבה וא"ל הנה לשלשה במקושר דלאו דאורייתא תניא נמי הכי (ג) גמ קרח קשריו שבעה ועדין ששה ששה ועדין חמשה חמשה ועדין ארבעה ארבעה ועדין שלשה עד כאן מחלוקת בן גנם ורבי עקיבא השלים עליו עבד בן גנם אומר הולד כשר ורבי עקיבא אומר הולד ממזר אבל קשריו שלשה ועדין שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב רב יוסף מתני כשר והתניא קרוב אמר רב פפא תני כשר אמר רבי יוחנן לא הוכשרו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתי לקיומי בתרי קרובים וחד כשר אמר רב אשי מתניתא נמי דיקא דקא**

צמקושר. כיון דעיקרו צג' כשנים צפשוט דמי. ואמאי מכתרת קרוז: גט קרח קשריו שבעה. כלומר קשריו שבעה. כו': **על כן** חלוקתם **בן גנם ור"ע.** שאם השלים עבד כו': הולד כשר גרסי' צצן ננס: **רב יוסף מפני.** "צמילתיה לך" וירא אמר רבה בר שאילתא אלל קשריו שבעה ועדין שנים אין משלימין עליו אלל כשר: **לא הוכשרו בו.** אם היה קרח דבשני קשרים אין משלימין בו שני קרובים אלל אחד קרוב ואחד כשר ור"ע אפילו היו חמומים בו כבר ג' כשרים: **דלמא אפי לקיומיה.** היום ולמחר אם יקרא עליו ערעור לפסולו ויצאיהו לצ"ד ואין העדים צפנינו ויצאו עדים מן השוק שיכירו שלש מן החתימות הללו ויקיימנהו צצן ושמא לא יכירו אלל חתימת שני הקרובים ואחד מן הכשרים וצית דין אינן יודעין שהן קרובים ויקיימנהו צעדות פסולה: **מפנימא נמי דיקא.** הך צרימא דקמני קשריו שבעה ועדין ששה או קשריו ששה ועדין חמשה ועדין שלשה שבעה ועדין חמשה ועדין חמשה ועדין ארבעה ארבעה ועדין שלשה עד כאן מחלוקת בן גנם ור"ע אומר הולד כשר ורבי עקיבא אומר הולד ממזר אבל קשריו שלשה ועדין שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב רב יוסף מתני כשר והתניא קרוב אמר רב פפא תני כשר אמר רבי יוחנן לא הוכשרו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתי לקיומי בתרי קרובים וחד כשר אמר רב אשי מתניתא נמי דיקא דקא

הזורק פרק שמיני גיטין

בית שמאי סברי אדם בועל בעילת זנות. ואלעג' דלצימות פ' צ"ש (דף קו.) אמרי צ"ש דאין ממאנין אלל ארוקות ולא נשואות ומפרש רב יוסף ורבה טעמא דצ"ש משום דאין אדם בועל בעילתו בעילת זנות ולהכי נשואות אין יכולות למאן דלאו אדעתא דהכי נסכה איכא למימר דהתם כיון שראינו שקדשה א' והיא אינו רואה לבעול בעילתו בעילת זנות אבל הכא ב' שלא ראינו הקדושין סברי דבעול בעילת זנות וצ"ה סברי דלעולם אין אדם בועל בעילת זנות ואלעג' דלית להו התם אפילו נשואות ממאנות היינו משום דכיון שע"י קדושין (א) ונשואין צא עליה לא חשיב ליה בעילת זנות (ב) כדלמרי' התם: **בגמ' קרח תצא מזה ומהו.** הא דללא מני לה צהדי הנהו דלעיל (ע"ג) אומר ה"ר יוסף דליידי דמנא לעיל (פ.) כתב סופר גט כו' מנא כתב לגרש את אשתו והדר מנא הנגרש את אשתו ולנה עמו צפונדקי דהוי נמי פלוגמא דצ"ש וצ"ה כמו כתב לגרש כו' והדר מנא גט קרח: **ובל' הדרכים האלו בה.** לקמן צ"פ בתרא (דף ק"ו.) מוקי לה כר"מ (א) כלל דרנצן מלל והולד כשר:

דב"ש סברי אדם עושה בעילתו בעילת זנות וב"ה סברי (ב) אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות אבל לא ראוה שנבעלה דברי הכל אינה צריכה הימנו גט שני תנן ומוריס בנתגרשה מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גט שני שאין לכו גם בה ואי בשראוה שנבעלה "מה לי מן האירוסין ומה לי מן הנשואין אלא מתני' בשלא ראוה שנבעלה ור' יוחנן דאמר כי האי תנא דתניא (א) "ר שמעון בן אלעזר לא נחלקו ב"ש וב"ה על שלא ראוה שנבעלה שאינה צריכה הימנו גט שני על מה נחלקו על שראוה שנבעלה שבש"א אדם עושה בעילתו בעילת זנות ובה"א אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ומתני' דאוקימנא בלא ראוה שנבעלה במאי פליגי (א) דאיכא עדי יחוד וליכא עדי ביאה ב"ש סברי לא אמרי' הן הן עדי יחוד והן הן עדי ביאה וב"ה סברי דאמרינן הן הן עדי יחוד והן הן עדי ביאה ומי אמר ר' יוחנן הכי והאמר רבי יוחנן (ד) הלכה כסתם משנה ואוקימנא למתניתין בשלא ראוה שנבעלה (ה) אמוראי גינהו ואליאב דרבי יוחנן: **מתני' "כנסה בגמ' קרח תצא מזה ומהו וכל הדרכים האלו בה גט קרח הכל משלימין עליו דברי בן גנם ר"ע אומר אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר ואיזהו גט קרח כל שקשריו מרובין מעדין: **גמ'** "מ"ט דגמ' קרח "גזירה משום כולכם: גט קרח הכל משלימין עליו: ור"ע עבד מאי טעמא לא דאתו למימר כשר לעדות קרוב נמי אתו למימר כשר לעדות אלא עבד היינו טעמא דדלמא אתו לאסוקיה ליוחסין גזלן דבר יוחסין הוא ליחבשר אלמא תנן ר"ע אומר אין משלימין עליו אלא קרובים הראויין להעיד במקום אחר קרוב אין גזלן לא אלא עבד היינו טעמא דאתו למימר שחרורי שחרריה גזלן נמי אתו למימר תשובה עבד קרוב מאי איכא למימר קרוב כולי עלמא ידעי דקרוב הוא: א"ר זירא אמר רבה בר שאילתא א"ר המנונא סבא א"ר אדא בר אהבה גמ קרח קשריו שבעה ועדין ששה ששה ועדין חמשה חמשה ועדין ארבעה ארבעה ועדין שלשה עד כאן מחלוקת בן גנם ור"ע אבל קשריו שלשה ועדין שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב א"ל רבי זירא לרבה בר שאילתא מכדי כל שלשה במקושר לדידי קשיא לי ושאילתייה לרב המנונא ורב המנונא לרב אדא בר אהבה וא"ל הנה לשלשה במקושר דלאו דאורייתא תניא נמי הכי (ג) גמ קרח קשריו שבעה ועדין ששה ששה ועדין חמשה חמשה ועדין ארבעה ארבעה ועדין שלשה עד כאן מחלוקת בן גנם ור"ע אומר הולד כשר ורבי עקיבא אומר הולד ממזר אבל קשריו שלשה ועדין שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב רב יוסף מתני כשר והתניא קרוב אמר רב פפא תני כשר אמר רבי יוחנן לא הוכשרו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתי לקיומי בתרי קרובים וחד כשר אמר רב אשי מתניתא נמי דיקא דקא**

צמקושר. כיון דעיקרו צג' כשנים צפשוט דמי. ואמאי מכתרת קרוז: גט קרח קשריו שבעה. כלומר קשריו שבעה. כו': **על כן** חלוקתם **בן גנם ור"ע.** שאם השלים עבד כו': הולד כשר גרסי' צצן ננס: **רב יוסף מפני.** "צמילתיה לך" וירא אמר רבה בר שאילתא אלל קשריו שבעה ועדין שנים אין משלימין עליו אלל כשר: **לא הוכשרו בו.** אם היה קרח דבשני קשרים אין משלימין בו שני קרובים אלל אחד קרוב ואחד כשר ור"ע אפילו היו חמומים בו כבר ג' כשרים: **דלמא אפי לקיומיה.** היום ולמחר אם יקרא עליו ערעור לפסולו ויצאיהו לצ"ד ואין העדים צפנינו ויצאו עדים מן השוק שיכירו שלש מן החתימות הללו ויקיימנהו צצן ושמא לא יכירו אלל חתימת שני הקרובים ואחד מן הכשרים וצית דין אינן יודעין שהן קרובים ויקיימנהו צעדות פסולה: **מפנימא נמי דיקא.** הך צרימא דקמני קשריו שבעה ועדין ששה או קשריו ששה ועדין חמשה ועדין שלשה שבעה ועדין חמשה ועדין חמשה ועדין ארבעה ארבעה ועדין שלשה עד כאן מחלוקת בן גנם ור"ע אומר הולד כשר ורבי עקיבא אומר הולד ממזר אבל קשריו שלשה ועדין שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב רב יוסף מתני כשר והתניא קרוב אמר רב פפא תני כשר אמר רבי יוחנן לא הוכשרו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתי לקיומי בתרי קרובים וחד כשר אמר רב אשי מתניתא נמי דיקא דקא

צמקושר. כיון דעיקרו צג' כשנים צפשוט דמי. ואמאי מכתרת קרוז: גט קרח קשריו שבעה. כלומר קשריו שבעה. כו': **על כן** חלוקתם **בן גנם ור"ע.** שאם השלים עבד כו': הולד כשר גרסי' צצן ננס: **רב יוסף מפני.** "צמילתיה לך" וירא אמר רבה בר שאילתא אלל קשריו שבעה ועדין שנים אין משלימין עליו אלל כשר: **לא הוכשרו בו.** אם היה קרח דבשני קשרים אין משלימין בו שני קרובים אלל אחד קרוב ואחד כשר ור"ע אפילו היו חמומים בו כבר ג' כשרים: **דלמא אפי לקיומיה.** היום ולמחר אם יקרא עליו ערעור לפסולו ויצאיהו לצ"ד ואין העדים צפנינו ויצאו עדים מן השוק שיכירו שלש מן החתימות הללו ויקיימנהו צצן ושמא לא יכירו אלל חתימת שני הקרובים ואחד מן הכשרים וצית דין אינן יודעין שהן קרובים ויקיימנהו צעדות פסולה: **מפנימא נמי דיקא.** הך צרימא דקמני קשריו שבעה ועדין ששה או קשריו ששה ועדין חמשה ועדין שלשה שבעה ועדין חמשה ועדין חמשה ועדין ארבעה ארבעה ועדין שלשה עד כאן מחלוקת בן גנם ור"ע אומר הולד כשר ורבי עקיבא אומר הולד ממזר אבל קשריו שלשה ועדין שנים דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב רב יוסף מתני כשר והתניא קרוב אמר רב פפא תני כשר אמר רבי יוחנן לא הוכשרו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתי לקיומי בתרי קרובים וחד כשר אמר רב אשי מתניתא נמי דיקא דקא

דבן ננס תלמיד חבר הוה לר"ע כדאמרי' בשלהי מ' פי שמת יש לתרץ דהתם בעל הוא דקפיר ואמר חתמו בו כלכם הלכך אי מחתמי' ביה פסול לא נפיק מיניה חורביה לאכשורי בשאר עדיות דאנן לא הוה מחתמי' ליה אי לאו משום דבעל קפיד אבל בגט קרח שביד מוריס לו להתחתמו אם ירו לו ב"ד להתחתם בו פסול אתו לאכשוריה בשאר עדיות ומשום הך גזירה אמרינן שאם חתם בו הולד ממזר: אמר רב אדא בר אהבה גט קרח קשריו שבעה ועדין ששה ששה ועדין ר' ה' ור"ע ד' ור"ע ג' עד כאן מחלוקת בן גנם ור"ע עקיבא אבל קשריו ג' ועדין ב' דברי הכל אין משלימין עליו אלא קרוב א"ל ד' וירא לרבה בר שלא מיכדי כל ג' במקושר כשנים בפשוט דמי מה התם קרוב לא אף הכא נמי קרוב לא א"ל אף לרידי קשיא ושאילתייה לרב המנונא ורב המנונא לרב אדא בר אהבה וא"ל הנה לני במקושר דלאו דאורייתא: א"ר יוחנן לא הכשריו בו אלא עד אחד קרוב בלבד אבל תרי לא דלמא אתו לקיומיה בשני קרובים וחד כשר. פי אם היה קרוב בשני קשרים אין משלימין בו שני קרובים אלא א' קרוב וכ' כשר ואפילו היו חמומים בו כבר ג' כשרים דלמא אתו לקיומיה היום ומחר אם יקרא עליו ערעור לפסולו ויצאיהו לביד ואין העדים צפנינו ויצאו עדים מן השוק שיכירו שלשה מהחתימות הללו ויקיימנהו צצן ושמא לא יכירו אלא חתימת שני הקרובים וא' מן הכשרים וב"ד אינם יודעין שהן קרובים ויקיימנהו. ואי ק' ובפשות היכי מכשרי' שום קרוב כדאמרינן בגט פשוט (כ"ב סב): תניא היו חמומים בו ד' ר' עדים ונמצא א' קרוב או פסול התקיים העדות בשאר ואמר חזקה מילאהו בקרובים כשר וניחוש שמא יתקיים השטר ע"פ א' קרוב וא' כשר ויבעלה תוספ' דמסתבין (פ"ז ה"י) תניא גט שחתמו עליו ה' עדים ונמצאו שלשה הראשונים קרובים או פסולים תתקיים העדות בשאר נ"ל ולכתלהו אסור להתחתם עד קרוב בגט פשוט דומיא כבי' במקושר אבל אי איקרי וחתם אלל פסולין ליה אלל התקיים העדות בשאר ומתניא שחתמו בו תניא דיעבד וחזקה נמי מילאהו קאמר דיעבד אבל הכא הכל משלימין עליו תנן לכתלהו ומשום הכי אמר רבי יוחנן לא הכשריו בו אלא עד אחד קרוב והוא הדין דאי איקרו וחתמו בו תרי לא פסילין ליה.

מסורת הש"ס

(א) ויצמות קן. כמכות ע"ג. (ב) ומוספתא ע"י ומוספתא עדיות פ"ז ע"ש. (ג) וקדושין ס"ז. (ד) גטת מו. וש"ג. (ה) ויצמות טו. מנחות נב. חולין מג. גזירה משום. (ו) דלעיל טו. (ז) ויצמות אל. (ח) לעיל י. (ועי' מוס' לקמן פ"ג. ד"ה גזירה משום. ט) מוספתא ספ"ז ע"ש. (י) ב"ין אמת, עבד, (יא) מכלל עד מיפת אלל לימא דגרפ"ר ועי' מהר"ם ט"ף, יא) [שם ציננות קן. צמ' אמת וכתובה,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שגלו וכו' והא דמצריכינן גט:

מוסף תוספות

א. שהיה מתחילה דרך גירושין. מוס' יבמות קן. ב. דגירשה ונתיהוד צמח. מוס' יבמות טז. ג. דכיון דבתקנת חכמים נשא לאו בעילת זנות היא לו. דתנא בהו תצא מזה ומהו, ואפסוקו כבתה לגרש את אשתו ותמך, וברגמא את אשתו ולנה עמו וכר. מוס' י"ד. ה. דאמר כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין הולד ממזר. ש"ע ק.

פסקי ר"ד (המשך)

[עבר] היינו טעמא דלא דלמא אתו לאסוקיה ליוחסין גזלן דבר יוחסין הוא ליחבשר אלמא תניא קרוב אין גזלן לא אלא עבד היינו טעמא דלא דלמא אתו למימר שחרורי שחרריה גזלן נמי אתו למימר תשובה עבד קרוב מאי איכא למימר כולי עלמא ידעי דקרוב הוא ואי ק' הוה רל טעמא בגט קרח לא הוי אלא משום גזירת כולכם לעיל (ה) תניא אמרי' איתמר אמר לעשרה כתבו גט לאשתי אמר ר' יוחנן שנים משום עדים וכולן משום תנאי ור"ל אמר כולם משום עדים ומוקמינן פלוגתייהו דאמר להו כולכם ואיכא ביניהו כגון שנמצא א' מהן קרוב או פסול למ"ד משום תנאי כשר ואמרי' נמי התם מיחתם בתחלה קרוב או פסול אמרי' לו כשר ואמרי' לה פסול אלמא ע"כ לא פליגי אלא להתחתמו (ולכתלהו) (בתחילתה) אבל באמצע או בסוף ל' יוחנן הוה כשר וק"ל ר"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן בר מלחל ר' עקיבא לא מכשר אלא קרוב אבל פסול לא ואי חתם בו פסול א"ר עקיבא הולד ממזר כדאמרינן לקמן בבלתינן ור' יוחנן מתיר להתתים הפסול לכתלהו וק"ל הלכה כר"ע מחבירי ב"ש